

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmáteční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 24. dubna 1924, pokud jím byl obžalovaný sprostěn podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin Šu 11 čís. 2 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a uznán toliko vinným přestupkem podle Šu 11 čís. 1 téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Právem namítá stížnost podle čís. 9 písm. b) Šu 281 tr. ř., že bylo zákona nesprávně použito výrokem napadeného rozsudku, že urážky presidenta, jichž obžalovaný se dopustil mimo případ, pro který byl odsouzen, přestaly býti trestnými promlčením. Názor nalézacího soudu, že pro přestupek a přečin Šu 11 zákona na ochranu republiky platí promlčecí lhůta tříměsíční, je mylným. Ovšem jest na tyto trestné činy Šu 11 zákona stanoven toliko trest prostého vězení. Avšak § 29 téhož zákona stanoví, že za čin, trestný podle tohoto zákona, může soud vedle trestu na svobodě uznati také na trest peněžitý a že tento trest jest vyměřiti za přestupek od 50 Kč do 10.000 Kč, za přečin od 200 Kč do 50.000 Kč. Trest na penězích není ani pouhým zstřením vězení, o němž se zmiňuje § 532 tr. zák., stanovící lhůtu 6měsíční, — vždyť trest na penězích není v Šu 253 tr. zák. uveden mezi prostředky, jakými lze vězení zstřiti, — nýbrž má povahu vedlejšího trestu, je součástí i trestních sazeb v Šu 11 zákona na ochranu republiky stanovených a dlužno proto k vyšší hranici sazby trestu na penězích přihlížeti při posouzení, která z promlčecích lhůt Šu 532 tr. zák. pro tento druh trestných činů platí. Jelikož vyšší hranice činí již u přestupků daleko více než 200 zlatých = 400 Kč, jest podle Šu 532 tr. zák. jak u přestupků, tak i u přečinů v Šu 11 zákona na ochranu republiky promlčecí lhůtou doba jednoho roku. Dle napadeného rozsudku dopustil se obžalovaný nového trestného činu v lednu 1924; v této době nebyly tudíž skutky, o něž jde, promlčeny, byvše spáchány vesměs po lednu 1923. Z toho plyne, že výrok prvé stolice o vině obžalovaného spočívá v části, stížností napadené, na nesprávném použití zákona v ustanovení Šu 532 tr. zák. a Šu 29 zákona na ochranu republiky; bylo jej v této části zrušiti z důvodu čís. 9 písm. b) Šu 281 tr. ř.

Čís. 1771.

Pokud sejmutí ulétnuvšího a na cizím pozemku se usadivšího roje včel vlastníkem pozemku zakládá skutkovou podstatu krádeže.

(Rozh. ze dne 27. října 1924, Zm I 551/24.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmáteční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem okresního soudu v Opočně ze dne 29. listopadu 1924, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem krádeže podle §u 460 tr. zák., jakož i rozsudkem krajského soudu jako soudu odvolacího v Hradci Králové ze dne 16. ledna 1924, jímž byl tento rozsudek okresního soudu v Opočně co do viny potvrzen, porušen byl zákon v ustanovení §u 171 tr. zák. Rozsudky ty se podle §§ů 33, 292 tr. ř. zrušují, a okresnímu soudu v Opočně se ukládá, by, šetře zásady §u 293 čís. 2 tr. ř., ve věci znovu rozhodl.

V otázce, o níž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Z úlu vylétnuvší roj včel zůstává podle §u 384 obč. zák. vlastnictvím majetníka mateřského úlu jen potud, pokud je jím pronásledován a jen po dobu dvou dnů. Nepronásledoval-li jej vlastník mateřského úlu po tuto dobu, může si roj vzítí a podržeti na půdě obecní kdokoliv, na vlastní půdě majitel pozemku. Tím ovšem není po dobu dvou dnů vylétnuvší roj naprosto nedotknutelným a výhradně majiteli mateřského úlu náležejícím předmětem, neboť jest národohospodářským prospěchem, aby roj byl zachycen a aby nenáležitým opatřením nepřišel vůbec na zmar. Také nelze vždy určití, jaký čas již jest roj ulétnuvší mimo úl mateřský, a již proto dlužno připustiti, že roj, není-li tu oprávněného pronásledovatele, může býti sejmут majitelem pozemku, v jehož obvodu se usadil. Byl-li tudíž ulétnuvší a na cizím pozemku zasedší roj včel vlastníkem pozemku sejmут, dlužno rozeznávati tyto případy:

I. Roj byl sejmут až po uplynutí 2denní lhůty §u 384 obč. zák., aniž by jej vlastník byl po tuto dobu pronásledoval: V tomto případě vychází zákon z předpokladu, že vlastník včely opustil (§ 386 obč. zák.); včely stanou se takto věci ničí, vlastník pozemku, na němž roj zasedl, vykoná sejmutím a přisvojením si jich jen okupační právo, jemu podle §u 381 obč. zák. příslušející, a nemůže se tím dopustiti žádného trestného činu.

II. S pronásledováním roje bylo vlastníkem úlu ve dvoudenní lhůtě započato: 1. Sejme-li roj majitel pozemku, v jehož obvodu se usadil, nevěda o pronásledování vlastníkem úlu, nedopouští se trestného činu; nabyv takto bezelstně držby roje, nestane se ani trestuhodným, zdráhá-li se majiteli (pronásledovateli), dodatečně u něho po roji pátrajícimu, jej vydati, neboť krádež je pojmově vyloučena již proto, poněvadž se v tomto okamžiku nalézá sejmatel — scil. »pocitivý« — v držbě včel; nelze také jeho původní naprosto bezvadnou činnost — sejmutí včel — následkem události později se sběhnuvší — pátrání pronásledovatele po nich — posuzovati tak, jakoby sejmatel již od počátku byl jednal ve zlém úmyslu; dolus superveniens nemůže tu přijíti v úvahu a jde mezi stranami jen o poměr čistě civilní. 2. a) Sejme-li majitel pozemku roj, věda, že je řádně (§ 384 obč. zák.) pronásledován vlastníkem úlu, dopouští se krádeže, neboť včasným pronásledováním vykonává majetník úlu své vlastnictví jakož i držbu ohledně ulétnuvšího roje; odejme tedy pachatel věc cizí z držby jiného. b) Činnosti této [bod 2 a)] lze

pak na roveň klásti případ, sejme-li pachatel včely, věda, kdy a komu ulétly, za tím účelem, by předstižením včasného pronásledování roje vlastníku úlu úmyslně znemožnil; i tu nezaniklo ještě svémocným činem sejímatelovým ani vlastnictví ani držba majitele úlu a naplňuje i toto jednání, nechová-li se vlastník úlu po dvoudenní zákonnou lhůtu ohledně ulétnuvšího roje naprosto netečně (§ 384 obč. zák.), skutkovou podstatu krádeže.

Čís. 1772.

Padělání peněz (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.).
Pokud se rozlišují skutkové podstaty Šu 1 a 5 zákona.

Objektivní známkou zločinu podle Šu 5 zákona jest nepochybné určení nástrojů nebo prostředků k padělání, porušení nebo zhotovení peněz, při čemž ještě vůbec k nějakému skutečnému padělání nedošlo.

K »spolupůsobení při padělání« (§ 1 zákona) nevyžaduje se přímé účasti při tisku samotném; stačí jakákoliv činnost, související s paděláním (na př. přenechání místností k výrobě padělaných peněz.

Neúplnost právního poučení nezakládá zmatku čís. 8 Šu 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 27. října 1924, Zm I 564/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Litoměřicích ze dne 27. května 1924, pokud jím stěžovatel uznán byl vinným zločinem podle Šu 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. a zločinem podle Šu 8 tr. zák. a Šu 1 téhož zákona.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se zmatku podle čís. 8 Šu 344 tr. ř. ve dvojím směru: 1. Nesprávně poučil prý předseda porotce, že mohou žádati změnu nebo doplnění otázek, kdyby byli toho náhledu, že není dána skutková podstata zločinu podle Šu 1 zákona o padělání peněz, aniž jim však naznačil, že jest jim volno požadovati také zcela novou (eventuelní) otázku. 2. Nesprávným bylo prý dále poučení po té stránce, že zákon pod spolupůsobením při padělání peněz má na mysli na př. propůjčení nějaké místnosti k tomu cíli, aby se tam s vědomím majitele místnosti tiskly padělané peníze, dále, když se opatří stroje, kterými s vědomím toho, kdo je opatřil, tisknouti se mají padělané peníze a když tyto stroje byly opatřeny již k tomu cíli, by se jimi falešné peníze tiskly. Obžalovanému Josefu W-ovi bylo za vinu kladeno, že spoluobžalovaným padělatelům peněz přenechal svůj dům ku zhotovování padělaných státovek, a odpověděli prý porotci na příslušné hlavní otázky kladně jen následkem onoho nesprávného právního poučení. Dopouští prý se podle Šu 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. zločinu, kdo buď peníze p a d ě l á nebo kdo jakýmkoli způsobem spolupůsobí při p a d ě l á n í peněz. Paděláním je prý pouze bezprostřední zhotovování peněz, tudíž jen bezprostřední ku zhotovování padělaných peněz směru-